

KONU 13. ÖZDEĞERLERİN ASİMPTOTİĞİ

$$-y'' + q(x)y = \pi, \quad 0 \leq x \leq \pi \quad (13.1)$$

$$\begin{cases} y'(0) - hy(0) = 0 \\ y'(\pi) + Hy(\pi) = 0 \end{cases} \quad (13.2)$$

ve $h \neq \pm\infty$, $H \neq \pm\infty$ olduğunu varsayalım. $\lambda = s^2$ olmak üzere (13.1) denkleminin

$$y(0) = 1, \quad y'(0) = h$$

başlangıç koşulları gerçekleyen çözümü $v(x, s^2)$ olsun.

$$X(s) = v'(\pi, s^2) + Hv(\pi, s^2) \quad (13.3)$$

fonksiyonu tanımlayalım. L operatörünün özdeğerleri kümesini $\sigma_d(L)$ ile göstereyim.

Teorem 13.1.

$$\sigma_d(L) = \{\lambda : \lambda = s^2, s \in \mathbb{R}, X(s) = 0\}$$

İspat. $v(x, s^2)$ fonksiyonu (13.1) denklemini ve (13.2) sınır koşullarından birini gerçekler. $\lambda = s^2$, $s \in \mathbb{R}$ olmak üzere (13.2) sınır koşullarının ikincisinin gerçekleşmesi $v(x, s^2)$ fonksiyonunun (13.1), (13.2) sınır değer probleminin $\lambda = s^2$ için çözümü olacağından teoremin ispatı elde edilir.

Şimdi (13.3) denklemini ve $v(x, s^2)$ çözümünün $\text{Im } s = t = 0$ için aşağıdaki

$$v(x, s^2) = \cos sx + O\left(\frac{1}{s}\right), \quad |s| > s_0$$

ve

$$v'(x, s^2) = s \sin sx + O(1), \quad |s| > s_0$$

asimptotiklerini kullanarak, özdeğerlerin karekökü için

$$-s \sin s\pi + O(1) = 0, \quad s \in (-\infty, -s_0) \cup (s_0, \infty) \quad (13.4)$$

asimptotik denklemini elde edilir. (13.4) denkleminin kökleri s_n olmak üzere

$$s_n = n + \delta_n, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \delta_n = 0 \quad (13.5)$$

biçimindedir. (13.4)' den

$$-(n + \delta_n) \sin(\pi n + \delta_n \pi) + O(1)$$

veya

$$\sin \delta_n \pi = O\left(\frac{1}{n}\right), \quad n \rightarrow \infty \quad (13.6)$$

asimptotik eşitliği ile aynıdır. (13.5) ve (13.6)' dan

$$s_n = n + O\left(\frac{1}{n}\right), \quad n \rightarrow \infty \quad (13.7)$$

olur. L operatörünün özdeğerleri $\lambda_n = s_n^2$ olmak üzere

$$\lambda_n = n^2 + O(1), \quad n \rightarrow \infty \quad (13.8)$$

bulunur. Sonucu asimptotik eşitlik $q \in C[0, \pi]$ için geçerlidir. Eğer $q \in C'[0, \pi]$ ise (13.7) asimptotik eşitliği

$$s_n = n + \frac{c}{n} + O\left(\frac{1}{n^2}\right), \quad n \rightarrow \infty \quad (13.9)$$

biçiminde olur, burada

$$c = \frac{1}{\pi} \left[h + H + \frac{1}{2} \int_0^\pi q(t) dt \right]$$

ile tanımlanır. Bu durumda (13.8) ise

$$\lambda_n = n^2 + 2c + O\left(\frac{1}{n}\right), \quad n \rightarrow \infty \quad (13.10)$$

biçiminde sağlanır.

Alıştırmalar.

1) $v(x, s^2)$ çözümünün asimptotiğini ve (13.3) denklemini kullanarak $q \in C'[0, \pi]$ için (13.9) asimptotik eşitliğini elde ediniz.